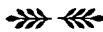

tárat új, a könyvek számára méltó környezetbe, szépen berendezett iskolai könyvtárba helyezhetjük. (1973 szeptember.) Terveink realisak, pedagógiai és gazdasági szempontból is megalapozottak. Feladataink a könyvtári nevelőmunkában a következő években kibontakozhatnak, ha a megkezdett úton az Irányelvek szellemében halad tantestületünk. Ebben a felsoroltakon kívül kötelez a pár éve „Könyvtárat minden iskolának!” jelszóval indult somogyi mozgalom is.

Igaza van Rakonczás Pálnak!!!

I NY T 1972/5. számában az orosz beszédgyakorlati anyag új feldolgozási módját mutatja be a Szegedi Tanárképző Főiskola egyik tanára.

Tanulmányát így fejezi be, ... és talán az általános iskola felsőbb osztályaiban is”. Erre a „talán”-ra akarok reagálni. Támogatom módszerét, hiszen ugyanezt alkalmazom már 15 éve, amióta általános iskolában *tanultatom* (nem tanítom) az orosz nyelvet. Nagyon jól bevált szövegfeldolgozási módszernek bizonyult ez nálunk általános iskolában is.

Nem rohantam kísérletem befejezése után a tételeim bebizonyítására. Ezt maga az élet bizonyította be. A múlt évben szakmai gyakorlaton volt nálam a nyíregyházi főiskoláról egy tanárjelölt. Ő a régi módszerrel (három vagy négy részre osztotta az olvasmányt) tanultatott. A felméréseink az új módszer eredményességét igazolták. Bár elismerte az új módszer hasznát, nem csinálta, mert nekik nem így tanították. Szeged és Nyíregyháza között nem nagy a földrajzi távolság, de annál nagyobb a tantárgypedagógiai szakadék. Minden tanár szuverén joga a tanulatási egységet olyanra szabni, amilyenre akarja, de azt sosem felejtjük el, hogy az eredményesség legyen a célja minden kísérletünknek. A tanulatás alatt mindazt értem, amit Dr. Banó István ért a tanítás és tanulás folyamata alatt.

Ki kellene dolgozni az idegen nyelvek tanulatásának tantárgyi pedagógiáját minden megyei Továbbképző Kabinetben.

Ezeket összehitni és a jobbakat egy OPI kiadványban közzé tenni.

A tartalomközpontú módszer általános iskolai alkalmazásánál figyelembe kell vennünk a tanulók életkori sajátosságait, mint fontos pedagógiai elvet. A Főiskolán talán helyénvaló a sok fordítás. Általános iskolában minden új olvasmányt egyszer fordítunk le, (csakis tolmácsoló fordításban) úgy, hogy az egyik tanuló olvassa a szöveget a másik fordítja. Közismert a fordítás káros fekéző hatása a nyelvtanulás kezdő fokán. Rombolja az addig alig kiépülő artikulációs bázist. Adjunk több alkalmat tanulóink artikulációs bázisának kifejlesztésére páros munkával, kérdés és felelet

alkalmazásának módszerével. A sok új modern eszköz alkalmazása során sem feledkezzünk meg a játékoságról. 1946-ban orosz nyelvet tanított Gyulán a gimnáziumban nekünk egy orosz származású tanárnő. Tankönyv nélkül. A témacsoportos oktatás úttörője lehetett. Rövid vázlatot diktált, s azt dolgoztuk fel. A tankönyv csak témát ad az egyes olvasmányokkal. Ha túl hosszú, le kell rövidíteni. A mostani hatodikos tankönyv szövegeit hosszúnak tartom. Tankönyvíróink a jövőben vegyék figyelembe ezt, és rövidebb olvasmányt szerkesszenek.

A Rakonczás Pál által leírt módszerben nem találtam a differenciálást. Azt nem, de a helyét igen. Azt megkerestem, mert nálunk minden harmadik tanuló cigány, s ezektől nem lehet ugyanazt megkövetelni, mint az ingerdúsabb környezetben élő tanulóktól. Bár minden szerénykedési póz nélkül írhatom, hogy ezek a szociálisan is elesett tanulók is csak ötös vagy négyesre olvasnak oroszul. Csak ez a módszer alkalmas a tanulói teljesítmény differenciálására. A szöveg olvasása, szókírása csak az auditív lexikai előkészítés után következhet. A következő órán egyszer lefordítjuk az olvasmányt. A következő órán maguk a tanulók a kérdésekre adott válaszaikkal differenciálják magukat két csoportra. Az egyik a jó a másik a jobb. A jó ellensége nem mindig a rossz, lehet a jobb is. Én az utóbbit tartom a jó igazi ellenségének.

Persze nem úgy differenciálunk, hogy a gyengébb képességű tanulóknak könnyebb kérdést adunk fel. Hanem úgy, hogy az olvasmány kérdései adva vannak, s azokból választhat a tanuló, a mennyiségi és minőségbeli különbség az, ami differenciál. Ezt csak a fent említett anyagfeldolgozási módszerrel lehet elérni. Már pedig el kell érni, mert differenciálni az azt is jelenti, hogy sikerélményt nyújtani a különböző teljesítményfokon dolgozó tanulóknak részére.

A sikerélmény pedig előrevisz munkában, tanulásban egyaránt.

Marofka Imre
Aranyosapáti